

BIBLIODNIÓWKA

NR 4

19/05/2010

Od redakcji

Drodzy czytelnicy!

To już czwarty numer naszej gazetki. Mamy nadzieję, że różnorodność tematyczna artykułów sprawi, że każdy znajdzie wśród nich coś interesującego, co pozwoli spojrzeć na naszą pracę z nieco innej perspektywy oraz poznać większy, głębszy wymiar znaczenia książki jako źródła inspiracji. Serdecznie zapraszamy do lektury.

Zespół Redakcyjny

SUW – AKRONIM WARTY UWAGI!

Pomysł stworzenia platformy **SUW – Zintegrowanego Systemu Wymiany Wiedzy i Udostępniania Akademickich Publikacji z Zakresu Nauk Technicznych**, wpisuje się bezpośrednio w ideę **Open Access**.

Wiele uniwersytetów na całym świecie podejmuje uchwały, w których zaleca swoim pracownikom umieszczanie prac w otwartych repozytoriach. Przykładem może być tutaj Uniwersytet Harvarda (...). W styczniu 2008 r. reprezentujące 791 uniwersytetów z 46 krajów Stowarzyszenie Europejskich Uniwersytetów (European University Association – EUA) przyjęło rekomendację grupy roboczej ds. otwartego dostępu: „Wszystkie uniwersytety europejskie powinny stworzyć instytucjonalne repozytoria i narzucić wymóg umieszczania w nich wszystkich artykułów z chwilą publikacji. Teksty te powinny stać się wolnodostępne w najkrótszym możliwym czasie” [1].

Prace nad projektem SUW, zaplanowanym na lata 2009–2012, rozpoczęły się już w marcu 2009 r. Staraniem Dyrekcji Biblioteki Politechniki Krakowskiej projekt został rekomendowany do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 2.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Celem projektu SUW jest zapewnienie wszystkim zainteresowanym otwartego i bezpłatnego dostępu do publikacji zamieszczonych w repozytorium internetowym na zasadzie wolnych licencji. Stworzenie systemu da możliwość archiwizacji i autoarchiwizacji publikacji (naukowych, materiałów dydaktycznych) pracowników i studentów PK. Planowane jest również stworzenie otwartego systemu komunikacji naukowej do wymiany wiedzy poprzez m.in. tematyczne fora.

Realizacja projektu SUW umożliwi wymianę wiedzy, w tym publikacji z zakresu nauk technicznych oraz pozwoli na zorganizowanie i integrację publikacji cyfrowych pracowników Politechniki Krakowskiej. W założeniu system SUW obejmie następujące elementy:

- Repozytorium PK, które zgromadzi wprowadzone przez pracowników PK publikacje w formie cyfrowej i umożliwi nieograniczony, bezpłatny i długoterminowy dostęp do zebranych materiałów, m.in. do książek, artykułów, raportów naukowych, sprawozdań, materiałów konferencyjnych, materiałów do zajęć dydaktycznych, multimediów;
- Bibliotekę Cyfrową PK, już istniejącą, która gromadzi materiały dydaktyczne, monografie, zeszyty Czasopisma Technicznego wydawanego przez PK oraz zbiory specjalne (szczególnie cen-

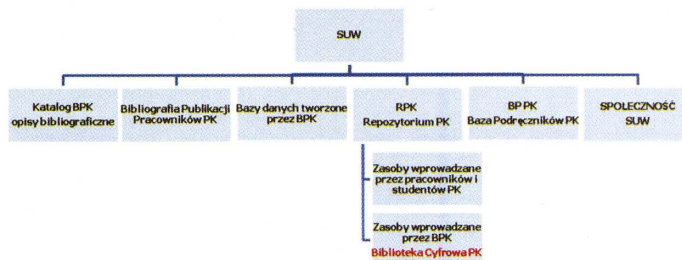
ne z uwagi na ich zawartość zabytkową);

- Bazę Podręczników, która będzie stanowiła wykaz lektur wprowadzanych przez pracowników PK;
- Bazy danych tworzone w BPK;
- Katalog BPK;
- Portal społecznościowy – system moderowanej komunikacji naukowej użytkowników SUW, w tym m.in. fora tematyczne, strony osobiste, możliwość zgłaszania sugestii i uwag.

System SUW będzie dedykowany wszystkim użytkownikom Internetu, w tym szczególnie pracownikom naukowo-dydaktycznym PK i studentom PK. Korzyści jakie niesie za sobą utworzenie systemu SUW dla społeczności PK są następujące:

- zapewnienie globalnej promocji,
- pomoc w zarządzaniu wiedzą poprzez jednorodne miejsce do gromadzenia, przechowywania i udostępniania zasobów cyfrowych PK,
- pomoc i wsparcie dla społeczności akademickiej PK szukającej nowatorskich metod rozpowszechniania wyników pracy naukowo-badawczej,
- zagwarantowanie promocji dorobku społeczności PK,
- wspieranie e-learningu,
- zapewnienie indeksowania publikacji przez powszechne wyszukiwarki internetowe,
- umożliwienie prostego wyszukiwania publikacji PK przez ogólnodostępne wyszukiwarki internetowe, np. Google, Google Scholar,
- umożliwienie pracownikom oraz studentom PK zamieszczania materiałów w sieci i długoterminowe ich przechowywanie,
- zmniejszenie zjawiska plagiatu poprzez nieograniczony dostęp do publikacji autora,
- zwiększenie liczby cytowań autora publikacji oraz rozpoznawalności jego nazwiska,
- stworzenie możliwości opiniowania publikacji zamieszczonych w systemie,
- uzyskanie informacji o rekomendowanych podręcznikach i materiałach dydaktycznych oraz ich wykorzystanie w projektach badawczych, pracy naukowej i dydaktycznej.

Poszukiwanie literatury, wyników badań, tych jeszcze „ciepłych”, najświeższych przysparza nieraz bardzo wiele trudności. Dużym ułatwieniem, które wychodzi tym problemom naprzeciw, jest rozpowszechnianie materiałów w sieci. I właśnie taką pomoc będzie oferował system SUW – <http://www.biblos.pk.edu.pl/suw>.

Katarzyna Dankiewicz

[1] Przewodnik po otwartej nauce [on-line]. [dostęp 2 lutego 2010]. Dostępny w World Wide Web: <http://otwartanauka.pl/wp-content/uploads/2010/01/przewodnik-po-otwartej-nauce.pdf>

Tegoroczne hasło Tygodnia Bibliotek podkreśla multimedialność czasów współczesnych, współistnienie i łączenie się różnych form wyrazu. „Słowa, dźwięki, obrazy” potraktowaliśmy jak krótką definicję filmu oraz okazję do napisania o związkach literatury z filmem w multimedialnej rzeczywistości.

Sledząc historię filmu widzimy, że od początku znacząco czerpał z literatury. Z czasem związek ten coraz bardziej się bogacił i różnicował. Od kolebki kina powstawały adaptacje książek, a nazwiska znanych pisarzy na afiszach filmowych gwarantowały grono widzów. Często oglądano ekranizacje, aby zweryfikować własne wyobrażenia z wizją twórców filmu, z ich interpretacją. Podobnie i dziś, oglądamy, by przekonać się czy film przyćmiewa pierwowzór czy też dodaje blasku mało uznanemu dziełu. Niekiedy widzowie nie są świadomi powiązań literatury z filmem, innym razem poznają nowe interesujące tytuły i autorów.

Możemy wyróżnić wiele dróg, którymi świat literatury wnika do filmu: wątki biograficzne twórców literatury w filmie; adaptacje filmowe dzieł literackich; obecność literatów w obsadzie aktorskiej; udział pisarzy w tworzeniu scenariuszy i dialogów filmowych; udzielanie przez pisarzy głosu, narracja w filmie.

Przykłady współczesnych polskich związków literacko-filmowych:

K. Siwczyk jako R. Wojacek
Źródło: <http://www.filmweb.pl/f774/Wojacek,1999>

Wojacek (reż. L. Majewski) – w tytułową postać poety wcielił się K. Siwczyk – również poeta, student, amator.

33 sceny z życia (reż. M. Szumowska) – w przedstawionej historii, wg scenariusza M. Szumowskiej – córki pisarki i dziennikarki D. Terakowskiej, można doszukać się wątków biograficznych.

Wojna polsko-ruska (reż. X. Żuławski) – ekranizacja książki D. Masłowskiej *Wojna polsko-ruska pod flagą białą-czerwoną*; autorka pojawiła się w filmie jako nastolatka, w której głowie rozgrywa się akcja filmu.

Samotność w sieci (reż. W. Adamek) – ekranizacja bestsellerowej powieści J.L. Wiśniewskiego, pisarz jest współautorem scenariusza oraz pojawił się w epizodycznej roli.

Magiczne drzewo (reż. A. Maleszka) – film i książka powstały w oparciu o serial TV i książki A. Maleszki.

Rewers (reż. B. Lankosz) – autorem scenariusza filmowego i powieści pod tym samym tytułem jest A. Bart.

Pręgi (reż. M. Piekorz) – film wg scenariusza W. Kuczoka, pisarz pojawił się także w obsadzie aktorskiej jako taternik-grotolaz.

Senność (reż. M. Piekorz) – kolejny film, do którego scenariusz napisał W. Kuczok.

Nigdy w życiu (reż. R. Zatorski) – współautorką scenariusza do filmu według własnej powieści jest K. Grochola.

Ja wam pokażę (reż. D. Deliń) – K. Grochola napisała scenariusz na podstawie swojej książki, a także wystąpiła w aktorskim epizodzie, jako wróżka.

Tatarak (reż. A. Wajda) – w scenariuszu A. Wajda połączył opowiadanie J. Iwaszkiewicza z nowelką S. Maraja oraz monologiem napisanym przez K. Jandę, wykorzystał także materiały od pisarki O. Tokarczuk.

Spis cudzołożnic (reż. J. Stuhr) – w adaptacji swojej powieści J. Pilch był współtwórcą dialogów, oraz pojawił się w epizodycznej roli.

Żółty szalik (reż. J. Morgenstern) oraz **Miłość w przejściu podziemnym** (reż. J. Majewski) – autorem scenariuszy do obu filmów z cyklu Święta polskie jest J. Pilch.

Dom nad Rozlewiskiem (reż. A. Dabrowski) – serial powstał na podstawie bestsellerowej powieści M. Kalicińskiej.

M jak miłość, Na dobre i na złe – w gronie scenarzystów tych seriali znalazła się K. Grochola.

Egzamin z życia – jednym z autorów scenariusza serialu był M. Nahacz (1984–2007), autor m.in. powieści *Osiem cztery* nazywanej portretem generacji 1984.

Wzajemne relacje, inspiracje i uzupełnianie się doprowadziły do powstania synergii sztuk, której kolejnym przykładem, zasługującym przy tej okazji na zasygnalizowanie, są *trailery książkowe*, zwiastuny. Te filmy zapowiadają książki są u nas nową, rozwijającą się właśnie formą poszukiwania czytelnika. Do **KRK. Książki o Krakowie**, autorstwa M. Kursy i R. Romanowskiego – M. Koszałka (operator i reżyser) zrealizował trailer.

Południk 21 – kryminał J. Klejnockiego, promowany jest przez filmowy trailer z fabułą, autor gra w nim bohatera książki. Film stanowi niezwykle reprezentatywną i popularną formę sztuki współczesnej. Obok wielu funkcji jakie spełnia, takich jak: rozrywka, edukacja kulturalna, wpływ na wrażliwość estetyczną i moralną... bywa też popularyzatorem kultury książki. Efekty wspólnych, synergicznych działań są korzystne i widoczne zarówno dla filmowców, literatów, wydawców, księgarzy, jak i odbiorców – widzów i czytelników.

Joanna Dawid, Aneta Kowalska

Stereotyp bibliotekarza to nadal kobieta w średnim wieku, w okularach, spódnice w kratkę i chodakach na nogach. Tymczasem nic bardziej mylnego! Dowodem na to może być zorganizowana w 2009 r. akcja Książnicy Pomorskiej, podczas której bibliotekarki zamieniły się w modelki, prezentując „modę biblioteczną”. Rezultat tego przedsięwzięcia był piorunujący – co odbiło się szerokim echem w mediach. Wzmianki na ten temat pojawiły się w prasie oraz Internecie. Więcej informacji na stronie (http://www.kultura.wszczecinie.pl/wybieg_dla_modelek_w_książnicy,15588,magazyn,0,0).

Wielu sławnych ludzi zaczęło swoją karierę w bibliotece, gdyż biblioteka jako skarbnica wiedzy pozwala poszerzać swoje horyzonty i kreować własny punkt widzenia. W artykule przedstawiamy kilka znanych postaci, które mogą pochwalić się bibliotekarską przeszłością.

Czy wiecie, że najwspanialszy kochanek świata, Giacomo Casanova u schyłku swojego życia pracował jako bibliotekarz u hrabiego Karla von Waldsteina na zamku w Dux? W tym okresie stworzył większość swoich dzieł literackich, między innymi powieść *Ikosameron*.

Giacomo Casanova
Źródło: <http://www.librarisng.com/astrology/celebs/giacomocasanova.html>

Także obaj bracia Grimm pracowali jako bibliotekarze w bibliotece króla Westfalii w Kassel. To właśnie w tym miejscu zbierali ludowe podania i gawędy, z których powstały potem ich słynne baśnie.

Równie ciekawą postacią związaną z biblioteką jest Benjamin Franklin, wielki amerykański polityk, jeden z twórców Deklaracji Niepodległości Stanów Zjednoczonych. Z własnych funduszy stworzył w Filadelfii pierwszą bibliotekę publiczną i mimo, że nie pracował aktywnie w zawodzie, był bibliotekarzem dyplomowanym.

Amerykańska pierwsza dama, Laura Bush jest także związana z bibliotekarskim światem. Laura z wykształcenia jest magistrem bibliotekoznawstwa, pracowała jako bibliotekarka w Kashmere Gardens Branch w Houston, następnie została nauczycielem bibliotekarzem w Austin. Jako miłośniczka dobrej lektury angażuje się w różnego rodzaju kampanie, które mają zachęcić Amerykanów do czytania i zwalczają wtórny analfabetyzm. Jest także pomysłodawczynią Narodowego Festiwalu Książki.

W naszym kraju również można znaleźć kilka interesujących przykładów osób ze świata kultury, polityki i rozrywki, których przeszłość związana jest z biblioteką. Od bibliotekarza w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego do premiera rządu awansował Jarosław Kaczyński, doktor nauk prawnych i prezes partii Prawo i Sprawiedliwość. Stanowisko kustosa w Bibliotece Jagiellońskiej zajmuje Barbara Majchrowska, żona prezydenta miasta Krakowa, Jacka Majchrowskiego. Wymieniając bibliotekarzy ze świata polityki należy wspomnieć, że także Małgorzata Tusk, żona premiera Donalda Tuska pracowała w Bibliotece Uniwersytetu Gdańskiego.

Kierunek „Informacja Naukowa i Bibliotekoznawstwo” ukończyła Iwona Pavlović, polska tancerka, wielokrotna mistrzyni Polski w tańcu, znana głównie jako jurorka polskiej edycji programu *Taniec z gwiazdami*, gdzie otrzymała pseudonim „Czarna mamba”.

Paweł Wimmer, dziennikarz prasy informatycznej, ekonomista oraz entuzjasta internetowej edukacji, autor znanego w Internecie przewodnika po Języku HTML pracował jako bibliotekarz w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego w Dziale Gromadzenia Zbiorów.

Polski prozaik, publicysta, dramaturg, Stefan Żeromski także miał swój biblioteczny epizod, jako bibliotekarz w Muzeum Narodowym Polskim w Rapperswilu.

Mało kto wie, że również Maria Kownacka związana była z biblioteką. Ta wspaniała pisarka książek dla dzieci, uhonorowana Orderem Uśmiechu, pracowała przez wiele lat w okresie międzywojennym i po wojnie, jako bibliotekarka w Ministerstwie Rolnictwa. Maria Kownacka nie ukończyła studiów bibliotekarskich, a jedynie kursy dla nauczycieli i kursy bibliotekarskie. Wiedza zdobyta podczas pracy w bibliotece bardzo przydała się jej w późniejszym prowadzeniu własnej księżnicy i organizowaniu bogatego, prowadzonego przez lata archiwum. Przed śmiercią swoje warszawskie mieszkanie wraz z księgozbiorem i archiwum przekazała Muzeum Książki Dziecięcej Biblioteki Publicznej miasta stołecznego Warszawy.

Maria Kownacka
Źródło: <http://www.sp341.edu.pl/biblioteka/patron.html>

Zatem bibliotekarz to nie byle kto! Mamy nadzieję, że choć trochę przekonaliśmy Was do tego stwierdzenia, i że udało nam się zmienić postrzeganie bibliotekarzy, jako osób „stanowiących tło dla regałów pełnych książek”. Może czasem korzystając ze zbiorów bibliotecznych okaże się, że książkę poda Wam znana postać! Ojji, będzie wtedy o czym opowiadać wnukom.

Agnieszka Majda, Beata Suska

Bibliografia:

- 25 Famous Librarians Who Changed History [on-line]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.onlinebestcolleges.com/blog/2009/25-famous-librarians-who-changed-history/>.
- 10 osób o których (zapewne) nie wieszeliście że były bibliotekarkami [on-line]. Dostępny w World Wide Web: <http://pulwerek.pl/2009/06/02/10-osob-o-ktorych-zapewne-nie-wieszeliście-ze-były-bibliotekarkami/>.
- Benjamin Franklin [on-line]. Dostępny w World Wide Web: http://pl.wikipedia.org/wiki/Benjamin_Franklin.
- Bibliotekarka portret własny, czyli walcząc ze stereotypami... [on-line]. Dostępny w World Wide Web: http://www.pbw.lodz.pl/Galeria_portretow.htm.
- Bracia Grimm [on-line]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.umysl.pl/podroze/763.php>.
- Iwona Szymańska-Pavlović [on-line]. Dostępny w World Wide Web: http://pl.wikipedia.org/wiki/Iwona_Szymańska-Pavlović.
- Maria Kownacka [on-line]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.sp2rabka.republika.pl/publikacje/rog/m-k.doc>.
- Radi. Wybieg dla modelek [on-line]. Dostępny w World Wide Web: http://www.kultura.wszczecinie.pl/wybieg_dla_modelek_w_książnicy,15588,magazyn,0,0.

OPEN... NOWA KULTURA DZIELENIA SIĘ WIEDZĄ

repozytoria kursów Open Access – na przykładzie USA i Polski

Open, czyli otwarta nauka i edukacja

W ostatnich latach w Polsce coraz więcej miejsca w publicznej dyskusji poświęca się zagadnieniu Open Access (OA; pol. *Otwarty Dostęp*) i Open Educational Resources (OER; pol. *Otwarte Zasoby Edukacyjne* – OZE). Dyskusje te nie trafiają w próżnię; przyczyniają się do poważnych deklaracji i działań różnych instytucji i organizacji, a także praktycznych rozwiązań na rzecz otwarcia dostępu do cyfrowych publikacji i materiałów, których treści mają charakter edukacyjny i naukowy. *Open* oznacza, że każda osoba, która ma dostęp do sieci Internet może swobodnie czytać, kopiować, przechowywać, drukować, wykorzystywać praktycznie i dołączać publikacje/materiały do swoich stron i serwisów internetowych, czy też kursów e-learningowych. Warunkiem wolności, otwartości i swobody jest jednakże respektowanie pewnych praw, które wynikają z opatrywania cyfrowych publikacji i materiałów specjalnymi licencjami (np. **Creative Commons**).

Pierwszą istotną dyskusją wokół kultury dzielenia się wiedzą i edukacją, zorganizowaną przez władze centralne, była konferencja pod patronatem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Bronisława Komorowskiego, „*Otwarte zasoby edukacyjne w Polsce*”¹, zorganizowana przez Koalicję Otwartej Edukacji¹ (23 kwietnia 2009 r.). I choć daleko nam wciąż do serwisów o charakterze OER, polskie uczelnie wyższe przyłączają się do ponadnarodowych organizacji, jak choćby do Europejskiego Stowarzyszenia Uniwersytetów (EUA; ang. *the European University Association*), które w swoich statutach i strategiach na nadchodzące lata, uwzględniają działania na rzecz OA i OZE.

Jak to się zaczęło?

Pierwszą na świecie uczelnią, która podjęła decyzję o publicznym udostępnianiu zasobów edukacyjnych własnych pracowników naukowych w formie cyfrowej i za darmo, jest **Massachusetts Institute of Technology** (1999 r.). Początkowo udostępniane były konspekty i nagrania wideo z wykładów, a w 2002 r. MIT uruchomiło pilotażowy serwis, zawierający 32 kursy. Już po roku liczba kursów wzrosła do 500; a w 2009 r. serwis, którego oficjalna nazwa to **MIT Open Course Ware**, oferował zainteresowanemu użytkownikowi 1950 kursów. Wg statystyk serwisu w samym 2009 r. liczba osób, które skorzystały z kursów osiągnęła 2 mln! Otwarte zasoby edukacyjne **MIT Open Course Ware** (**MIT OCW**) uporządkowano w 35 głównych kategoriach przedmiotowych (w tym m.in. kursy z kategorii, które mogą zainteresować studentów Politechniki Krakowskiej: architektura, chemia, inżynieria chemiczna, inżynieria środowiska, inżynieria elektryczna, materiałoznawstwo, matematyka, mechanika, fizyka). Znalazł tu można wykłady audio i wideo, notatki z wykładów, podręczniki on-line, a także przykłady rozwiązań, projekty, czy galerie zdjęć. Statystyki serwisu za minione lata wykazały, że cieszył się on dużą popularnością nie tylko wśród Amerykanów. Wg statystyk serwisu **MIT OCW** w 2009 r. z kursów skorzystały osoby, pochodzące z USA (54%), Azji Wsch. (17%), Europy Zach. (11%), Afryki Pd. (9%), Ameryki Łacińskiej (4%) oraz innych regionów (13%). Analiza suchych danych liczbowych zainspirowała twórców repozytorium do poszerzenia oferty o tłumaczenia! Już 791 kursów **MIT OCW** dostępnych jest w kilku wersjach

The screenshot shows the MIT Open Course Ware website. It features a navigation menu on the left with categories like 'Get Started with OCW', 'Find Courses', and 'Other Resources'. The main content area includes a featured course 'Unlocking Knowledge Empowering Minds' with a video player and a 'DONATE NOW' button. There is also a section for 'National Engineers Week' and 'Study AP with OCW'.

Serwis **MIT Open Course Ware**
Źródło: <http://ocw.mit.edu/OcwWeb/web/home/home/index>

¹ Koalicja Otwartej Edukacji (KOE) to porozumienie organizacji pozarządowych i instytucji z dziedziny edukacji, nauki i kultury, której celem są działania na rzecz budowania, promocji i aktywizacji na rzecz otwartych zasobów edukacyjnych.

językowych: hiszpańskim, portugalskim, chińskim, tajskim i perskim. Takie przedsięwzięcia niewątpliwie predestynują MIT do rangi światowego lidera w zakresie szerzenia idei Otwartych Zasobów Edukacyjnych.

MIT to nie jest jedyna uczelnia, która zaproponowała sieciowej społeczności ten otwarty model edukacji i publikacji. W ślad za nim podążyły inne uniwersytety, tworząc własne repozytoria kursów (np. **Open Yale Courses**, **UMass Boston OpenCourseWare**, **Universidad Politecnica Madrid**), a nawet w ostatnich miesiącach polska uczelnia! – Akademia Górniczo-Hutnicza (repozytorium kursów OA pod nazwą **Open AGH**). Uczelnie, popierające OZE, przyłączają się do **OpenCourseWare Consortium**. W ramach tej organizacji współpracuje już ponad 200 instytucji we wspólnym modelu: swobodnego, bezpłatnego i otwartego publikowania w formie cyfrowej materiałów edukacyjnych (w połowie 2008 r. konsorcjum udostępniło w sieci już 6200 kursów!).

The screenshot shows the Open AGH website. It features a navigation menu on the left with categories like 'Licencja', 'Kontakt', 'Subskrybuj', 'Dołącz fanów', and 'Obserwuj'. The main content area includes a 'Licencja' section with a Creative Commons license notice and a 'polecamy' section with three featured courses: 'Wielkie źródła energii', 'Napęd i sterowanie hydrauliczne', and 'Teoria pasmowa własno elektronowych układów'.

Serwis **Open AGH**
Źródło: <http://open.agh.edu.pl/index.php?id=1&theme=1280>

Czy zaczęło się w Polsce?

Niewątpliwie polskim, przełomowym wydarzeniem – w zakresie repozytoriów kursów OA – jest uruchomiony 8 stycznia br. serwis **Open AGH**, przygotowany przez pracowników, doktorantów i studentów Akademii Górniczo-Hutniczej. W dniu jego otwarcia internauci mieli dostęp do 69 kursów, pogrupowanych w kilku głównych kategoriach tematycznych: automatyka i robotyka, budownictwo, chemia, elektronika i telekomunikacja, fizyka, informatyka, inżynieria materiałowa, inżynieria środowiska, matematyka, mechanika i budowa maszyn, geologia, metalurgia, ekonomia i biznes. Treści kursów udostępniane są na licencjach **Creative Commons** (**CC**); podlegają ochronie praw autorskich na zasadach: uznanie autorstwa (**CC: BY**; ang. Attribution), użycie niekomercyjne (**CC: NC**; ang. Noncommercial), na tych samych warunkach (**CC: SA**; ang. Share Alike).

Co to oznacza w praktyce?...

Użytkownik serwisu [podczas korzystania z zasobów **Open AGH**] jest (...) zobowiązany do spełnienia trzech warunków:

1. Musi podać autora oryginalnej pracy oraz adres strony, z której ją pobrał (czyli **Open AGH**) (**CC: BY** – uznanie autorstwa).
2. Może wykorzystać utwór tylko do celów niekomercyjnych (w szczególności kształcenia innych lub siebie). Nie ma prawa zarabiać na nim – (**CC: NC** – użycie niekomercyjne).
3. Jeśli stworzy utwór zależny musi go udostępnić na tej samej licencji – (**CC: SA** – na tych samych warunkach)².

Dzień 8 stycznia 2010 r. można uznać zatem za początek świadomego tworzenia na polskich uczelniach Otwartych Zasobów Edukacyjnych. Na stronach serwisu **Open AGH** znajdujemy informację, że uczelnia przyłączyła się do światowego ruchu OA; równocześnie deklaruje ona, że dzięki członkostwu w międzynarodowej organizacji **Open Course Ware Consortium** (OCWC) internauci będą mieli poprzez **Open AGH** dostęp również do zagranicznych, anglojęzycznych repozytoriów OZE. Z ciekawością śledzić będziemy kolejne projekty polskich uczelni, które wpisują się w Open Access i Open Educational Resources, wszak...

... **OPEN is easy! OPEN is cool!** :-)

Więcej o **Open Access** na stronach Biblioteki Politechniki Krakowskiej: http://www.biblos.pk.edu.pl/open_access

Marta Stąporek

² Źródło: <http://open.agh.edu.pl/mod/resource/view.php?id=993>.

